

виключенням іншого підходу до розрахунку впливу зміни постійних виробничих накладних витрат.

Література:

1. Голубовський Л. Аналіз сучасних методів управління витратами / Л. Голубовський // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 187-192.

УДК 35.078

**У. В. РОСОЛА,
О. А. РОСОЛА**

Мукачівський державний університет

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Одним із суб'єктів, що діють на фінансовому ринку, є держава. Як і інші суб'єкти (наприклад, підприємства або домашні господарства), держава виступає як одержувач і постачальник капіталу. Однак, на відміну від інших суб'єктів, держава також виконує роль регулятора та наглядача цього ринку на фінансовому ринку. Законодавче регулювання впливає на принципи функціонування фінансового ринку в даній країні. Некомпетентне формування цих принципів гальмує розвиток фінансового ринку. Правильне ставлення держави до фінансового ринку підтримує розвиток цього ринку.

Економісти багато років намагаються визначити, що означає цей термін - правильне ставлення держави.

Розвиток ефективно діючого фінансового ринку, здатного мобілізувати та перерозподіляти інвестиційні ресурси і є найважливішим завданням регулювання національної економіки. З огляду на це, важливим є створення ефективного механізму державного регулювання фінансового ринку, який покликаний забезпечити стабільність та розвиток цієї сфери [1, с. 17].

Світова фінансова криза ХХІ століття змусила багатьох фінансових установ зіткнутися з проблемою краху. Деякі з них обвалилися, а деякі отримали державну підтримку у вигляді, наприклад, фінансування або відкритих кредитних ліній. Державні установи, які підтримуються державними органами, – це установи, що мають велику частку в активах фінансового сектора в даній країні. Ці установи називають «системно важливими установами». Державні органи побоювалися, що їхній крах спричинить тотальний крах фінансового ринку в даній країні, тому вони вирішили їх підтримати.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Державна допомога, спрямована на обрані фінансові установи, врятувала багато з них від падіння. Тому, здавалося б, дії державних органів були правильними. Однак більш близький аналіз показує негативні наслідки вжитих державою заходів.

Фінансові установи поділяються на ті, які можуть розраховувати на державну допомогу в кризових ситуаціях (це великі установи, крах яких сприймається державою як початок краху всього фінансового ринку в даній країні) та ті, які не можуть розраховувати на таку допомогу (інші установи фінансові). Системно важливі установи починають займатися все більш ризикованими підприємствами, припускаючи, що у разі проблем вони можуть розраховувати на державну допомогу. Вони явно стають привілейованими установами. На банківському ринку відбувається «спотворення» конкуренції, що в перспективі призводить до зниження ступеня конкуренції на цьому ринку.

Зменшення конкуренції на фінансовому ринку, в свою чергу, призводить до зниження ефективності фінансових установ, а також загрожує зниженням стабільності фінансового ринку, що в кінцевому рахунку негативно впливає на економічне зростання країни.

Роль держави на інтервенції на фінансовому ринку викликає багато суперечок. Важко визначити чіткі вказівки щодо цього. Безперечно, здійснення такої діяльності вимагає аналізу конкретної ситуації в нашій країні.

Слід проаналізувати переваги та загрози втручання держави. Держава через видані постанови прагне забезпечити прозорість фінансового ринку, його стабільність та підвищення ефективності операцій. На жаль, регулювання, не завжди введені державними органами, приносять запланований ефект. Слід зазначити, що деякі нормативні акти можуть гальмувати розвиток фінансової системи та економіки. Наприклад, можна мінімізувати ризик діяльності банків, нав'язуючи банкам необхідність підтримувати дуже високий рівень капіталу стосовно кредитів, які вони надають, але це безпосередньо зменшить розмір їх кредитування, що в перспективі обмежить доступ підприємств до позик і тим самим сповільнить темпи розвитку економічна країна.

Спроба запровадити дуже детальні правила фінансового ринку приречена на провал, через труднощі в їх правильному розвитку та впровадженні, а також постійні зміни, які спостерігаються на фінансовому ринку. Державні органи не в змозі постійно розробляти детальні регламенти, які б йшли в ногу з розвитком фінансового ринку. Більше того, виникає питання – чи можливо взагалі ефективно функціонувати високорегульований фінансовий ринок? Здається, що бажаним напрямком розвитку регуляторної ролі держави на ринку є створення правил, орієнтованих на учасників ринку, а не ринкових явищ. Слід створити

положення, які заохочуватимуть учасників ринку вживати заходів, що сприяють розвитку та стабільності фінансового ринку.

Не існує універсального фінансового регламенту. Країни з високорозвиненими фінансовими системами потребують передусім правил, які б ефективно обмежували ризик, який приймають фінансові установи. Країни з менш розвиненими фінансовими системами потребують перш за все нормативних актів, які дозволять розвивати цю систему.

Надзвичайно важлива роль держави полягає у створенні відповідної фінансової інфраструктури, яка б сприяла функціонуванню фінансової системи в певній країні. Йдеться про створення добре функціонуючих платіжних систем та систем розрахунків з цінними паперами, а також бюро кредитної інформації, що дозволяють фінансовим установам отримувати інформацію про кредитоспроможність потенційних клієнтів. Державні бюро інформації про кредитну інформацію повинні збирати інформацію від установ, що підлягають державному нагляду, а також тих, що не підлягають такому нагляду. Повна та достовірна кредитна інформація знижує ризик фінансових установ, що підвищує ефективність їх діяльності, збільшує кредитування вигідних інвестицій і, як результат, сприяє збільшенню темпів економічного розвитку країни.

Ефективно працює і система платежів та розрахунків з цінними паперами. Це дозволяє швидко та безпечно розподіляти капітал між учасниками різних операцій. Центральний банк відіграє важливу роль у цій системі. Він є організатором платіжної системи та забезпечує її ліквідність та операційну безпеку. Важливим кроком у розвитку системи платежів та розрахунків з цінними паперами стала заміна відкладеної чистої системи розрахунків на систему валового розрахунку в реальному часі. Швидше розрахунковий час між підприємцями зменшує кредитний ризик угод, що сприяє їх укладанню і тим самим стимулює обмін товарами та послугами в економіці. Це ще один фактор, який впливає на економічне зростання країни.

Розвиток фінансового ринку є однією з умов прискорення економічного зростання країни. Держава як суб'єкт, який здійснює регулюючу та наглядову функцію на цьому ринку, повинна сприяти його розвитку. Хоча складно конкретизувати конкретні дії, які держава повинна здійснити на фінансовому ринку (головним чином через низку розбіжностей, що спостерігаються у його функціонуванні), можна визначити бажаний напрям цих дій. Схоже, важливою роллю держави на фінансовому ринку є стимулювання конкуренції на цьому ринку, створення правил, які б змушували безпечну та ефективну роботу учасників фінансового ринку, а також створити відповідну фінансову інфраструктуру для забезпечення ефективної роботи цього ринку.

Література:

1. Селіверстова Л. С. Особливості розвитку фінансового ринку України / Л. С. Селіверстова // Економічна наука. – 2018. – № 9. – С. 13-17.

УДК 336.645

**Д. В. МАКСИМЕНКО,
Л. І. СОЧКА**

Мукачівський державний університет

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ВИТРАТ

В умовах економічної кризи вміння правильно контролювати та управляти витратами значно підвищує шанси підприємства на ефективне функціонування. У цьому контексті дієвим інструментом є грамотно організований та раціонально здійснюваний процес контролю за витратами, який сприятиме функціонуванню ефективної системи бухгалтерського обліку та успішному розвитку підприємства в умовах жорсткої конкуренції.

Вагомий внесок у теоретичні дослідження проблем контролю витрат виробництва зробили провідні вітчизняні вчені-економісти М. Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, Т. А. Бутинець, С. Ф. Голов, О. В. Карпенко, Т. О. Каменська, М. В. Кужельний, В. Ф. Максимова, Л. В. Нападовська та інші.

Контроль є важливою складовою управління витратами, без якої неможлива повноцінна реалізація інших управлінських функцій.

Одним із завдань управлінського обліку витрат є їх контроль. На думку С. Ф. Голова управління витратами є системою, яка дає змогу чітко відстежувати, аналізувати і контролювати витрати [1]. Слово «control» в англійській мові означає як контроль, так і управління. К. Друрі зазначає, якщо контроль є виміром та інформацією, а управління, насамперед, дією, тоді «...ціллю контролю є виявлення того, що відбувається, а ціллю управління – забезпечення того, щоб виконувана робота відповідала першочерговим планам» [2]. На основі цього можна зробити висновок, що контроль є передумовою для управління.

Методи контролю витрат виробництва:

1. Метод документування відхилень – дає змогу контролювати відхилення за тими елементами витрат, де можливе документування
2. Інвентарний метод – реалізується на підставі даних інвентаризації. Відхилення від норм виявляють щодо кожного виду виробничих запасів, зіставляючи фактичні витрати з нормативними на фактичний випуск.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>